

YÜKSEKÖĞRETİMDE DEVAMSIZLIK OLGUSU VE NEDENLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM ÜYELERİ VE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ*

*Celal Teyyar UĞURLU***

*H. Gonca USTA****

*A. Salih ŞİMŞEK*****

ÖZET

Bu araştırmanın amacı “devamsızlık” olgusunun anlamı, nedenleri ve azaltılması için alınabilecek önlemleri derinlemesine incelemektir. Bu amaçla araştırmada “devamsızlık” olgusunun derinlemesine incelenmesi için nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni ile farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanılması amaçlanmaktadır. Araştırma kapsamında Cumhuriyet Üniversitesi'nin 13 fakültesinden toplam 180 öğrenci ve 52 öğretim elemanından görüş alınmıştır. Araştırma grubunun seçilmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği kullanılmıştır. Kullanılan örnekleme tekniği ile veri sağlayıcıların çeşitliliği sağlanmıştır. Araştırma kapsamında nitel verilerin toplanması için yapılandırılmamış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda her bir alt amaca yönelik olarak birer soru toplam dört soru yer almıştır. Toplanan nitel veriler metin dosyalarına dönüştürülmüş ve kodlamaların yapılması, temaların oluşturulması, bulguların elde edilmesi ve kodlama güvenilirliğinin belirlenmesi için NVivo 10 programı kullanılmıştır. Verilerin analizi, içerik analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi, “Verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodlama ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması” şeklinde dört aşamada ele alınmıştır. Temalar ve alt temalar araştırmacılar tarafından isimlendirilmiştir. Kodlama güvenilirliği için Cohen's Kappa katsayısı incelenmiş ve $\kappa=0.91$ bulunmuştur. Kodlama güvenilirliğinin yüksek olması sonucunda ilgili temalar için frekanslar belirlenmiş ve çıktılar raporlaştırılmıştır. Araştırma sonucunda devamın önemine ilişkin görüşlerin daha yüksek frekansla ifade edildiği

* Bu çalışma Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında yürütülen projenin bir bölümü olarak üretilmiştir. Çalışmanın kısa hali Dünya Eğitim Bilimleri Kongresinde 5-8 Şubat 2013 tarihinde Roma-İtalya'da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

** Doç. Dr. Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, El-mek: celalteyyar@yahoo.com

*** Yrd.Doç.Dr. Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, El-mek: goncausta@gmail.com

**** Arş.Gör. Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, El-mek: asalihsimsekr@gmail.com

görülmüştür. Öğretim üyeleri devamsızlık olgusunun anlamını *başarısızlık nedeni* olarak tanımlarken, öğrenciler devamsızlık olgusunun anlamını *öğrencinin tercihi ve (zorunluluğu) kaldırılması gereken durum* olarak ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Devam, devamsızlık, üniversite öğrenciler

IEWS OF UNIVERSITY ACADEMIC MEMBERS AND STUDENTS ON THE ABSENTEEISM CASE AND CAUSES

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Defined as not attending school, not following courses regularly, legging behind school for a day or not going to school without any legal cause, absenteeism is an important factor affecting the quality of education. Thus, it is essential for investigating the reasons for students' absenteeism, precautions for mitigating, and the importance of attendance/absenteeism checks.

Continuous absenteeism might lead to drop-outs. Also it is important due to the consequences it bears for academic success. Reasons for student absenteeism can be several such as family, instructor and school. Individual reasons include smoking and taking alcohol, medical problems, psychological problems, homelessness, poverty, adolescence pregnancy, academic anxiety, obesity, friends, and gender. Family reasons include divorced parents and conflicts with parents. Lastly, school and instructor factors include violence at school, school climate and teacher-student conflict.

Since eliminating causes of absenteeism seems crucial for improving schools as educational organizations, present study attempts to scrutinize the meaning of "absenteeism", its reasons and probable measures to be taken.

Method

In this qualitative research implemented with phenomenological method, 180 students and 52 instructors were selected from 13 faculties of Cumhuriyet University with maximum variety sampling technique.

An unstructured interview form was used for collecting qualitative data in the study. The instrument was revised by researchers after being reviewed by two specialists in assessment and evaluation.

Study data were analyzed with content analysis at four consecutive stages as "coding, finding themes, coding and arranging themes, defining and interpreting findings". Themes and subthemes were identified by researchers. As a result of checking the Cohen's Kappa coefficient, reliability of the coding was found as $\kappa=.91$.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Findings and Comments

The importance of attendance was found to have high frequency among both instructors and students. Instructors and students' views showed no congruence as instructors regard absenteeism as *a reason for failure*; while the latter think it is *student's choice* and *(an obligation) that should be abolished*. It is interesting that students regard absenteeism optional which is not a condition for education and instruction.

On the contrary, instructors reported the phenomenon as *a reason for failure* with highest frequency, still they think it is *student's choice* (f=6) and *(an obligation) that should be abolished* (f=5). The results show that both groups of participants see *attendance* as an important factor while noting that it should be optional.

By grade level, the views regarding *the importance of absenteeism* showed higher frequency (f=103) than *attendance unimportant and depends*. The students in their last year explained absenteeism as *an obligation* and *student's choice*. They were followed by frequency of last-graders seeing it as *(an obligation) that should be abolished* and *legal right*. This can be related with their experience. In comparison with the whole study findings, this point seems to be contradicting with students' views regarding the importance of attendance.

By content, students describe absenteeism *controlling, oppressive* and *variable* in practice, whereas instructors think implementation of absenteeism as *controlling* and *tolerant*. The fourth-graders resulted with higher frequency for all categories except for *tolerance* and *controlling*. Views of students and instructors are contradictory as students find instructors strict while instructors find themselves more flexible about absenteeism.

The reasons for absenteeism are listed by students as *medical problems, individual problems, irregular sleep routine, quality of course instructor, attractiveness of course, and studying lessons*. The highest frequency was found in medical problems and irregular sleep routine. Instructors attribute the highest frequency to *quality of course instructor*. Though congruence was seen between students and instructors' views regarding *quality of course instructor*, the students often referred to non-school reasons such as *medical problems* and *irregular sleep routine*. Distribution of reasons for absenteeism by grade shows that first and second grade students indicated *transport, visiting family, friends, not paying attention to course* and *individual learning*. On the contrary, third and fourth grade students cited academic reasons like *work, studying lessons, participating in activities, attractiveness of course, and inefficient course*. Also absenteeism is affected from studying hard among fourth grade students.

Besides non-school reasons like *medical problems, irregular sleep routine* and *individual reasons* highly cited by students, academic anxiety was highlighted with other reasons such as *timetable, quality of course instructor* and *attractiveness of course*. It implies that students expect instructors to run classes effectively and attractively.

Turkish Studies

The students' recommendations for preventing absenteeism were listed as increasing quality of education, arranging timetables, making lessons attractive, quality of lecturing and raising consciousness. From the instructors' point of view, the recommendations included *increasing quality of education, raising consciousness, teaching methods, quality of lecturing, and assigning homework and responsibility*. The students in the fourth grade underlined *increasing quality of education, attractiveness of course, and quality of lecturing*; whereas the first year students often referred to *arranging timetables, increasing quality of education, and improving transport*. High frequency was not obvious in any category according to the other grades. As grade level increases, the frequency of views regarding quality of education and attractiveness of course increases, too. Fourth grade students place emphasis on quality of education, while freshmen expect improved social and physical conditions besides quality of education. So, there could be a negative relationship between students' expectations regarding quality of education and absenteeism.

Results and Recommendations

Instructors attach more importance to absenteeism than students do. Also instructors explain absenteeism as *a reason for failure*, while students think it as *student's choice* and *(an obligation) that should be abolished*. By grade level, *the importance of absenteeism* was found to be emphasized with higher frequency than *attendance unimportant and depends*. In relation with the content of absenteeism, students find such practices *controlling, oppressive and variable*, while instructors think they are *supervisor and tolerant*. Under reasons for absenteeism, *medical problems, individual problems, irregular sleep routine, quality of course instructor, attractiveness of course, and studying lessons* were listed by students; however, instructors pointed out *quality of course instructor* with highest frequency. Lastly, recommendations by instructors and students were found related with increasing the quality of education, arranging timetables, attractiveness of lesson, quality of lecturing and raising consciousness.

In the light of above, faculties and departments can develop an implicit still effective control system over activities for increasing the quality of education. In this scope, technology should be integrated in classrooms and promoted for more attractive and meaningful lecturing. Secondly, in-service training should be given to instructors about teaching and learning methods. Then, students should be given assignments for their active involvement in learning. The last but not the least, lessons should be student-centred and students should be more active during lessons by means of research assignment and presentations.

Key Words: Attendance, absenteeism, university students

Giriş

İnsanoğlunun temel yaşam alanı olan dünya, başta zaman kavramı olmak üzere birçok etkene bağlı olarak, başlangıcından beri sürekli bir devinim ve değişim hâlinindedir (Çevik, 2014). Eğitim kurumları bireyin davranışlarında istendik davranış değişiklikleri yaratarak

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

toplumsallaştırma işlevi üstlenerek bu değişimi yakalama işlevini yerini getirmeye çalışır. Toplumsallaştırma işlevi ile birlikte kültürel mirası aktarma, siyasal bilinç kazandırma, seçme ve yöneltme gibi davranışların kazandırılması işlevlerine de sahiptir. Ancak tüm bu kazanımlar öğrenci ile eğitim ortamı arasındaki etkileşimin sürekliliğine bağlıdır. Arabacı ve Namı'ya (2014) göre, bireylerin veya toplumun ihtiyaçlarını göz önünde bulundurularak, beklentilerin karşılanması ve sürekli iyileştirmenin hedeflenmesi ile kalitenin birer parçası olunabilir. Öğrencilerin okulla sürekli etkileşimi okul yaşantısının kalitesini etkileyerek öğrenci başarılarını katkı sağlayabilir.

Öğrencilerin devam ve devamsızlık durumları onların davranış değişikliği sürecini anlamlı bir şekilde yaşamaları için önemli bir öncüdür (Uğurlu vd., 2012). Kearney ve Silverman'a (1990) göre, devamsızlık okula gelmeme veya dersleri düzenli olarak takip etmeme, bütün gün okuldan geri kalma davranışı olarak tanımlanır (akt. Özkanal ve Arıkan, 2011). Stoll'a (1990) göre devamsızlık yasal bir nedene bağlı olmadan mazeretsiz okula gitmeme olarak tanımlanır. Okul veya derslere devam etmeme öğrencilerin kendi başarılarını, öğretmenin derse karşı tutum ve davranışlarını, diğer öğrencilerin tutum ve davranışlarını etkileyebilmekte dolayısıyla eğitim etkinliklerinin kalitesini belirleyebilmektedir.

Devamsızlık öğrenciler için önemli bir sorun olduğu kadar özellikle öğretim elamanları içinde benzer bir sorun olarak kabul edilmektedir. Devamsızlık eğitim ortamlarının niteliğinin belirleyicisi olabilmektedir. Öğrencilerin niçin devamsızlık yaptıkları, devamsızlığın azaltılması için neler yapılabileceği, devam/devamsızlık kontrollerinin önemi gibi konular devamsızlık davranışlarını sorgulamak açısından önemlidir. Öğrenci devamsızlıkları farklı nedenlere bağlı olarak değişiklik gösterebilir. Kearney'a (2008) göre, devamsızlık nedenleri şu başlıklar altında toplamak mümkündür: İçki ve sigara kullanımı, medikal sorunlar, psikolojik sorunlar, okulda şiddet, çevresel sorunlar, evsizlik, yoksulluk, genç hamileliği, okul iklimi, boşanmış aileler, güvenilirlik komşuluk ilişkileri (Austin ve Totaro, 2011). Kadı (2000) ise, öğrenci devamsızlıklarını; okul, aile, kişisel sorunlar, arkadaş çevresi ve cinsiyet boyutlarında ele almıştır. Altinkurt (2008) devamsızlık nedenlerine ilişkin boyutları, yöneticilerden kaynaklanan nedenler, öğretmenlerden kaynaklanan nedenler, aileden kaynaklanan nedenler, çevreden kaynaklanan nedenler, akademik kaygıdan kaynaklanan nedenler ve bireysel nedenler şeklinde boyutlandırmıştır. Kinder ve Wilkon (1998), Edward ve Malcom, (2004), Morgan (2004) devamsızlığa neden olan faktörleri kişisel faktörler, aile ve sosyal faktörler, okuldan kaynaklanan faktörler olarak üç başlık altında toplamışlardır (akt. Pehlivan, 2011). Öğrenci devamsızlıklarının farklı nedenlere bağlı olarak geliştiğine ilişkin alan yazındaki araştırmalar incelendiğinde, yeşil okullar ve devamsızlık (İssa ve ark., 2011) obezite ve okula devamsızlık (Baxter ve ark., 2011; Rappaport, Daskalakis ve Andrej, 2011) internet ve okula devamsızlık (Austin ve Totaro, 2011) alkol kullanımı ve devamsızlık (Austin, 2012) gibi etkenlerle ilişkili olduğu görülmektedir. Akademik başarı ile okula devamsızlık arasındaki ilişkilerde de devamsızlık ile okul başarısı arasında küçük düzeyde ilişkilerin olduğu görülmüştür (Scarpa, 1978). Cook ve More (1993) ise okula devamı etkileyen birçok faktörü sıralarken, sarhoşluk, kaza ve kavgaya dayalı nedenler, hamilelik, güvenli olmayan sekse bağlı hastalıklar, ebeveynlerle çatışmalar (akt. Austin, 2012) şeklinde sıralamaktadır.

Orr'a (1996) göre (Akt. Lounsbury ve ark., 2003) devamsızlık okullar için oldukça önemli bir problem oluşturmaktadır. Öyle ki, bir yüksekokulda öğrencilerin ortalama %6'sı okula devam etmemektedir. Devamsızlık davranışının sürekli hale gelmesi durumunda ise okulu terk etme durumu ortaya çıkabilmektedir. Devamsızlığın yarattığı olumsuz sonuçlar özellikle akademik başarı ile olan ilişkisinden dolayı oldukça önemlidir (Baxter, Royer, Hardin, Guinn, Devlin, 2011; Özkanal ve Arıkan, 2011). Araştırma sonuçları devamsızlık ile akademik başarı arasında negatif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğunu göstermektedir (Scarpa, 1978). Eğitim sürecinin etkinliği

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

ile doğrudan ilgili olan devamsızlık davranışı çeşitli nedenlere bağlı olarak ortaya çıkmakta ve olumsuz sonuçlara neden olmaktadır.

Öğretmen davranışları da öğrencilerin davranışlarını etkileyebilmektedir (Abazaoğlu, 2014). Öğretmen davranışları ile birlikte öğrenci devamsızlıklarını etkileyen farklı etkenlerin ne olduğunun bilinmesi gerekmektedir. Lucas, Bii, Sulo, Keter, Yano ve Koskey'a (2012) göre, bir öğretmenin devamsızlığı öğrenci başarısının belirleyicisidir. Öğrenci devamsızlığı da eğitim sisteminin, eğitim niteliğinin belirleyicisi olabilmektedir. Öyle ki öğrenci devamsızlığına ilişkin ortaya konulan nedenler ve öneriler, eğitim sistemlerinin almaları gereken önlemler konusunda farkındalık yaratabilecektir (Pritchard & Williams, 2001). Okulların yeşil olması ile öğrencilerin ve öğretmenlerin memnuniyetleri bir dereceye kadar artırdığı (Issa, Rankin, Attala, ve Christian (2011) düşünüldüğünde devamsızlık etkenlerinin ortadan kaldırılması, devamsızlığa ilişkin önleyici ve düzeltici çabaların işe koşulması eğitim örgütleri olarak okulların kalitesini yükseltebilecektir.

Bu araştırmanın amacı “devamsızlık” olgusunun anlamı, nedenleri ve azaltılması için alınabilecek önlemleri derinlemesine incelemektir. Bu amaçla aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır; *i.* Öğrenciler ve öğretim elemanları için devamsızlık ne anlam ifade etmektedir? *ii.* Devamsızlığın önlenmesine ilişkin mevcut uygulamalar nelerdir? *iii.* Devamsızlık nedenleri nelerdir? Öğrenciler hangi durumlarda devamsızlık yapmaktadır? *iv.* Devamsızlığın azaltılması için alınabilecek önlemler nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada araştırma amaçlarına ulaşılması için nitel yaklaşım benimsenmiştir. Bu amaçla araştırmada “devamsızlık” olgusunun derinlemesine incelenmesi için nitel araştırma desenlerinden olgubilimdeseni kullanılmıştır. Olgubilim deseni ile farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanılması amaçlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Çalışma Grubu

Araştırma kapsamında Cumhuriyet Üniversitesi'nin 13 fakültesinden toplam 180 öğrenci ve 52 öğretim elemanından görüş alınmıştır. Araştırma grubunun seçilmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği kullanılmıştır. Kullanılan örnekleme yöntemi ile veri sağlayıcıların çeşitliliği sağlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2005; Cohen, Monion ve Morison, 2005; Silverman, 2006).

Araştırma grubuna seçilecek öğrencilerin belirlenmesinde sırasıyla fakülte, bölüm, sınıf düzeyi, cinsiyet çeşitlilik kaynağı olarak alınmıştır. Öğretim üyelerinin belirlenmesinde ise fakülte, bölüm, akademik unvan çeşitlilik kaynağı olarak seçilmiştir. Araştırma grubunda yer alan öğrenci ve öğretim elemanlarının dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 1. Görüşme yapılan öğrenci öğretim üyesi sayıları

Fakülteler	Toplam Öğrenci Sayısı	Görüşme Yapılacak Öğrenci Sayısı	Toplam Öğretim Üyesi Sayısı	Görüşme Yapılacak Öğretim Üyesi Sayısı
Diş Hekimliği Fakültesi	293	10	33	3
Edebiyat Fakültesi	3773	20	74	6
Eğitim Fakültesi	4189	20	41	3
Fen Fakültesi	1544	15	64	5
Güzel Sanatlar Fakültesi	253	10	8	1
İktisadi ve İdari Bilimler Fak.	3490	20	37	3
İlahiyat Fakültesi	709	10	35	3
İletişim Fakültesi	317	10	6	1
Mühendislik Fakültesi	5186	20	101	8
Sağlık Bilimleri Fakülteleri	806	10	19	2
Teknoloji Fakültesi	55	10	2	1
Tıp Fakültesi	1029	15	176	14
Veteriner Fakültesi	51	10	14	2

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma kapsamında nitel verilerin toplanması için yapılandırılmamış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda her bir alt amaca yönelik olarak birer soru toplam dört soru yer almıştır. Görüşme formunun geçerlik ve güvenilirliği için iki ölçme ve değerlendirme uzmanından görüş alınmış alınan geri bildirimler araştırma ekibi tarafından üzerinde uzlaşarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Katılımcılardan verilerin toplanması aşamasında; izin verilmesi durumunda ses kaydı alınmış, alternatif olarak ise kağıt-kalem uygulaması kullanılmıştır.

Toplanan nitel veriler metin dosyalarına dönüştürülmüş ve kodlamaların yapılması, temaların oluşturulması, bulguların elde edilmesi ve kodlama güvenilirliğinin belirlenmesi için NVivo 10 programı kullanılmıştır. Verilerin analizi, içerik analizi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İçerik analizi, “Verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodlama ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması” şeklinde dört aşamada ele alınmıştır. Temalar ve alt temalar araştırmacılar tarafından isimlendirilmiştir.

Kodlama güvenilirliği için Cohen’s Kappa katsayısı incelenmiş ve $\kappa=0.91$ bulunmuştur. Kodlama güvenilirliğinin yüksek olması sonucunda ilgili temalar için frekanslar belirlenmiş ve çıktılar raporlaştırılmıştır (Bilgin, 2006; Yıldırım ve Şimşek, 2005).

BULGULAR

Bu bölümde öğretim üyelerinin ve öğrencilerin görüşlerine göre “devamsızlık olgusunun önemi ve anlamı, devamsızlık uygulamalarının içeriği, devamsızlık yapma nedenleri ve devamsızlığın önlenmesine ilişkin öneriler alt başlıkları şeklinde incelenmiştir.

Devamsızlık Olgusunun Önem ve Anlamına İlişkin Görüşler

Öğretim Üyesi ve Öğrencilerin devamsızlık olgusunun önemine ilişkin görüşleri Tablo 2’de görülmektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 2. Öğretim Üyesi Ve Öğrencilerin Devamsızlık Olgusunun Öneme İlişkin Görüşleri

Devamın Önemi	Öğrenci		Öğretim Üyesi	
	E	K	E	K
	f	f	f	f
Derse Devam Önemli	44	59	18	14
Derse Devam Önemsiz	19	15	4	2
Duruma Göre Değişir	18	16	0	0
Toplam	81	90	22	16

Öğrencilerin devamının önemine ilişkin görüşleri daha yüksek frekansa sahipken devamın önemsiz olduğunu belirtilen ifadelerin frekansı daha düşüktür. Öğretim üyelerinin görüşlerinde de benzer bir şekilde devamın önemine ilişkin görüşlerin daha yüksek frekansla vurgulandığı görülmektedir. Ancak aynı zamanda öğrenciler devamsızlığı *duruma göre değişen* bir olay olarak ifade etmişlerdir. Derse devam önemlidir kategorisinde kadın öğrenciler daha fazla derse devamın önemine ilişkin (f=59) görüşte bulunurken, erkek öğretim üyeleri derse devamın önemine ilişkin daha fazla (f=18) görüş belirtmişlerdir. Öğrencilere derse devamın önemine (f=103) ilişkin görüşlerinin derse devam önemsiz (f=34) ve duruma göre değişir (f=34) kategorilerine göre daha yüksek frekanslara sahiptir. Öğretim üyeleri ise derse devam önemli (f=32) görüşleri derse devam önemsiz (f=6) görüşlerine göre oldukça yüksek frekansa sahiptir. Tablo 2’den anlaşılacağı gibi öğretim üyesi ve öğrencilerin devamsızlık olgusunun önemine ilişkin görüşleri farklılaşmamaktadır. Hem Öğretim üyeleri hem de öğrenciler için derse devam önemli olarak belirtilmiştir.

Devamsızlık olgusuna ilişkin öğretim üyesi ve öğrencilerin görüşlerinin cinsiyete göre frekans ve yüzde dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 3. Öğretim Üyesi Ve Öğrencilerin Devamsızlık Olgusunun Anlamına İlişkin Görüşleri

Devamsızlığın Anlamı	Öğrenci		Öğretim Üyesi	
	E	K	E	K
	f	f	f	f
Başarısızlık Nedeni	0	0	7	2
Disiplin Aracı	0	0	1	1
Gerekmedikçe Yapılmamalı	6	9	3	3
Kaldırılması Gereken Durum	17	27	4	1
Öğrencinin Tercihi	20	27	2	4
Saçmalık	10	7	0	0
Stres Nedeni	5	2	0	0
Yasal Hak	18	20	3	0
Zorunluluk	17	23	5	1
Toplam	93	115	25	12

Öğrenciler devamsızlığı *başarısızlık nedeni* ve *disiplin aracı* olarak görmemektedirler. Bu kategorilere ilişkin öğrenciler herhangi bir görüş belirtmemişlerdir. Bu görüşlerin ardından düşük frekansla da olsa (kadın f=6; erkek f= 9) *gerekmedikçe yapılmamalı* yargısı yer almaktadır. Erkek öğretim üyeleri devamsızlığın anlamını *başarısızlık nedeni* olarak görürken, kadın öğretim üyeleri daha düşük oranda devamsızlığın anlamını *başarısızlık nedeni* olarak ifade etmişlerdir. Aynı şekilde erkek öğretim üyeleri devamsızlığın anlamını kaldırılması gereken bir durum olarak ifade

etmişlerdir. Kadın öğretim üyeleri ise *öğrencinin tercihi* kategorisinde yüksek frekansla görüş belirtmişlerdir. Hem kadın hem de erkek öğretim üyeleri devamsızlığın anlamını *saçmalık* ve *stres nedeni* olarak tanımlamamışlardır. Buna karşın öğrenciler arasında düşük de olsa devamsızlığı *stres nedeni* ve *saçmalık* olarak gören bir grup öğrencinin var olduğu görülmektedir.

Sınıf düzeylerine göre devamsızlık olgusunun önemine ilişkin öğrenci görüşleri ise Tablo4'teki gibidir.

Tablo 4. Sınıflara Göre Devamsızlık Olgusunun Önemine İlişkin Görüşler

Devamın Önemi	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	Toplam
	f	f	f	f	f
Derse Devam Önemli	33	14	17	39	103
Derse Devam Önemsiz	9	5	8	12	34
Duruma Göre Değişir	7	9	9	9	34
Toplam	49	28	34	60	171

Sınıf düzeylerine göre dördüncü sınıf öğrencilerinin derse devamı önemli gördükleri ve en yüksek frekansa sahip oldukları görülmüştür. Derse devam önemsizdir kategorisinde ise bu kategoriye vurgu yapan öğrenciler içerisinde yine 4.sınıf öğrencileri en yüksek düzeyde frekansa (f=12) sahiptirler. Her iki kategoride de dördüncü sınıf öğrencilerinin devamın önemi ve önemsizliğine ilişkin görüş belirtmeleri onların farkındalık düzeylerinin yüksekliği ile açıklanabilir. Sınıf düzeyi yükseldikçe devam ve devamsızlığın önemine ilişkin frekans artmıştır. Sınıf düzeyleri karşılaştırıldığında birinci sınıflarla dördüncü sınıf öğrencilerinin *derse devam önemlidir* kategorisine ilişkin görüşlerinin benzerlik içerdiği görülmektedir.

Sınıf düzeylerine göre devamsızlık olgusunun anlamına ilişkin öğrenci görüşleri ise Tablo5'te verilmiştir.

Tablo 5.Sınıflara Göre Devamsızlık Olgusunun Anlamına İlişkin Görüşler

Devamsızlığın Anlamı	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	Toplam
	f	f	f	f	f
Gerekmedikçe Yapılmamalı	2	3	4	6	15
Kaldırılması Gereken Durum	10	11	7	16	44
Öğrencinin Tercihi	13	6	8	20	47
Saçmalık	6	3	3	5	17
Stres Nedeni	3	1	1	2	7
Yasal Hak	11	7	5	15	38
Zorunluluk	7	5	5	23	40
Toplam	52	36	33	87	208

Devamsızlık olgusunun anlamına ilişkin olarak dördüncü sınıf öğrencileri *kaldırılması gereken durum*, *öğrencinin tercihi*, *yasal hak*, *zorunluluk*, *gerekmedikçe yapılmamalı* görüşüne vurgu yapmışlardır. Birinci sınıf öğrencileri ise *saçmalık* ve *stres nedeni* olarak görerek en yüksek frekanslarla görüş belirtmişlerdir. Dördüncü sınıf öğrencileri devamsızlık olgusunun anlamına ilişkin görüşleri birinci sınıf öğrencilerinin görüşlerine göre daha eğitimsel anlamlar içerirken, birinci sınıf öğrencilerinin olumlu görüşleri diğer sınıf düzeyleriyle paralel olmakla birlikte *saçmalık* ve *stres nedeni* kategorilerinde, diğer sınıflara göre daha yüksek frekansla tepkisel anlamlar yüklemişlerdir.

Devamsızlığın anlam ve önemine ilişkin bazı öğrenci görüşleri şöyledir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Benim için çok önemli değil. Çünkü kendi fakültem adına hocalarımız genelde sabit kaynakların birebir kopyalarını derslerde anlatmaktadır. Tartışmaya veya eleştiriye fazla açmazlar konuyu. O yüzden aynı konuyu evde kendim kitaptan okuyarak da aynı şekilde öğrenebileceğimi düşünüyorum (Ö78)

Devamsızlık bazı durumlarda önemli olabiliyor. Bunu tatil olarak kullanan kişiler bir hayli fazla. Bunun bir şekilde önüne geçilmelidir. Ama devamsızlık süresinin azaltılması anlamına gelmemelidir. Çünkü bazı durumlarda ister istemez yapılabilir.(Ö17)

Devamsızlık her zaman yapılabilir. Devam zorunluluğu olması tamamen bir saçmalıktan ibarettir. Çünkü devam zorunluluğu olmadan da bilgiler öğrenilebilir. Bu kişiden kişiye değişir.(Ö78)

Slaytın aynısını okumayan, slayta ek bilgiler veren hocaların dersini asla kaçırmamak gerekir. Slaytın aynısını okuyan hocanın dersine girmek sadece zaman kaybıdır. (Ö145)

Devamsızlığın anlam ve önemine ilişkin bazı öğretim üyesi görüşleri ise şöyledir.

Çok önemli. Çünkü konuyu daha iyi öğrenmesi derste oluyor. Hafızasında daha uzun süre tutabiliyor. Önemli yerleri derste hoca vurguladığı için konunun önemli yerlerini bilebiliyor. Sınavlardaki başarıya da bu durum yansıyor.(ÖÜ5)

Benim için kesinlikle önemli dersi derste izleyebilirsiniz. Derslerin başarısı için öğrenci kesinlikle devam etmelidir. Derste başarı için kesinlikle devam etme gereklidir. Devam eden öğrenci derstede başarılı olacaktır.(ÖÜ17)

Dersin önemini öğrenciye hissettirebilirim benim için devam edip etmemesi önemli değil. Benim için önemli olan öğrencilerin dersin önemini kavramasıdır. Derse devamanın kendisi için gerekli olacağını hissettiriyorum.(ÖÜ45)

Devamsızlık Uygulamalarının İçeriğine İlişkin Görüşler

Öğretim üyesi ve öğrencilerin devamsızlık ile ilgili uygulamaların içeriğine ilişkin görüşleri ve öğrenci görüşlerinin sınıf düzeyine göre dağılımları incelenmiştir.

Tablo 6. Öğretim üyesi ve öğrencilerin uygulamaların içeriğine ilişkin görüşleri

Uygulamaların İçeriği	Öğrenci			Öğretim Üyesi		
	E	K	Toplam	E	K	Toplam
	f	f	f	f	f	f
Baskıcı	12	19	31	0	0	0
Bilinçlendirme	0	0	0	0	1	1
Cezalandırıcı	5	4	9	2	2	4
Değişken	16	11	27	0	0	0
Denetleyici	18	31	49	2	3	5
Hoşgörü	2	7	9	3	2	5
Kayıtsızlık	8	7	15	1	1	2
Not ile Teşvik	0	0	0	1	0	1
Toplam	61	79	140	9	9	18

Öğrencilerin devamsızlık uygulamalarının içeriğine ilişkin olarak kadın öğrencilerin *baskıcı*, *denetleyici*, *hoşgörü* ifadelerini daha fazla kullandıkları görülürken, erkek öğrencilerin *cezalandırıcı*, *kayıtsızlık* ve *değişken* ifadelerini daha yüksek frekansla vurguladıkları görülmektedir. Öğretim üyeleri uygulamaların içeriğine ilişkin görüşlerinin daha çok *hoşgörü* ve *denetleyicilik* kategorilerinde toplandığı görülmüştür. Bu görüşü *cezalandırıcı* (f=4) görüşü

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

izlemektedir. Buna göre öğrencilerin devamsızlığı engellemek için yapılan uygulamaları çoğunlukla baskıcı, cezalandırıcı nitelikte gördüklerini söylemek mümkündür. Öğretim üyelerine göre ise yapılan uygulamalar denetleme amacı taşımakta ve öğrencilere hoşgörülü davranılmaktadır.

Devamsızlığa ilişkin yapılan uygulamaların içeriğine ilişkin farklı sınıf düzeylerindeki öğrencilerin görüşleri Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Sınıflara göre uygulamaların içeriğine ilişkin görüşler

Uygulamaların İçeriği	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	Toplam
Baskıcı	3	4	5	19	31
Cezalandırıcı	0	2	3	4	9
Değişken	8	4	5	10	27
Denetleyici	18	9	6	16	49
Hoşgörü	3	3	2	1	9
Kayıtsızlık	3	1	1	10	15
Gereksiz	4	1	1	12	18
Yerinde	1	1	1	5	8
Toplam	40	25	24	77	166

Sınıf düzeylerine göre dördüncü sınıf öğrencileri *baskıcı*, *cezalandırıcı*, *değişken*, *kayıtsızlık*, *gereksiz* ve *yerinde* ifadeleri ile devamsızlık uygulamalarının içeriğine vurgu yapmışlardır. Denetleyici ve hoşgörü ifadeleri ise daha çok birinci sınıf öğrencileri tarafından vurgulanmıştır. Denetleyici ve hoşgörü kategorileri dışında bütün kategorilerde dördüncü sınıf öğrencileri daha yüksek frekanslarla devamsızlık uygulamalarını değerlendirmişlerdir. Öğrencilerin devamsızlık uygulamalarının içeriğine ilişkin görüşlerinin en yüksek frekansla denetleyici (f=49) kategorisinde toplandığı görülmektedir. Öğrenciler öğretim üyelerini devamsızlık uygulamaları konusunda *denetleyici* olarak ifade ederek öğretim üyelerinin öğrenci devam durumunu önemsediklerine ilişkin bilgi vermektedirler.

Devamsızlığın anlam ve önemine ilişkin bazı öğrenci görüşleri şöyledir.

Bazı hocalar hariç devamda öğrencilere katı bir şekilde uyguluyorlar. Bu duruma pek olumlu bakmıyorum dersi sevmeyen ders dinlemeyen bir insanın sınıfta kuru kalabalık yapması dersi isteyerek gelip dinleyen öğrencilerin önünü de fazlasıyla kapatır. Sonuçta üniversite de yer alan insanlar belli bir olgunluğa erişmiş insanlardır. Bu olgunluğa erişmemiş insanların devamsızlık gibi bir kavram ile bağdaştırılması son derece ilginçtir (Ö15)

Akademisyenlerimiz genellikle her ders olarak yoklama alıyor. Bunun doğru olduğunu düşünüyorum.(Ö150)

Devamsızlık konusunda çok acımasızlar. Bazen devamsızlık hakkımızı 1 saat bile aştığımız zaman devamsızlık yüzünden bırakıyorlar. Devamsızlığımızı öğrenmek istediğimizde söylemiyorlar. (Ö86)

Devamsızlığın anlam ve önemine ilişkin bazı öğretim üyesi görüşleri ise şöyledir.

Yoklama alıyorum. Devamsızlıktan bırakmama taraftarıyım, öğrenci sınavlarda başarı göstermişse devamsızlıktan bırakmama taraftarıyım. (ÖÜ12).

Ben şimdiye kadar farklı uygulamalar denedim. Dönem başında öğrencilerle sınıf

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

protokolü oluşturuluyor. Devamsızlık konusunu tartışıyoruz. Ben başka bir alternatifi olabileceğini söylüyorum. %70 devam eden öğrencileri ek puan veriyorum. Devamı değerlendirmeye katıyorum. (ÖÜ36).

Devamsızlık Yapma Nedenlerine İlişkin Görüşler

Bu bölümde Öğretim üyesi ve öğrencilerin devamsızlık nedenlerine ilişkin görüşleri ve devamsızlık nedenlerinin sınıf düzeyine göre dağılımları incelenmiştir.

Tablo 8. Öğretim Üyesi Ve Öğrencilerin Devamsızlık Nedenlerine İlişkin Görüşleri

Devamsızlık Nedenleri	Öğrenci			Öğretim Üyesi		
	E	K	Toplam	E	K	Toplam
	f	f	f	f	f	f
Hava Durumu	11	4	15	0	0	0
Ulaşım	6	9	15	0	0	0
Kişisel Sebepler	1	0	1	0	0	0
Aile Ziyareti	10	15	25	1	0	1
Arkadaş Ortamı	9	5	14	0	0	0
Bireysel Öğrenme	7	5	12	0	0	0
Çalışma Hayatı	3	1	4	1	1	2
Ders Çalışma	10	17	27	1	0	1
Dersi Önemsememe	4	3	7	0	0	0
Etkinlik Katılımı	3	1	4	0	0	0
Geç Kalmak	3	5	8	0	0	0
Kişisel Problemler	16	27	43	1	0	1
Sağlık Sorunları	20	25	45	1	0	1
Sorumsuzluk	7	12	19	2	0	2
Farkındalığı Geliştirememe	0	0	0	1	0	1
Tembellik	0	0	0	1	1	2
Uyku Düzensizliği	20	21	41	1	1	2
Okul Faktörü	0	0	0	0	0	0
Denetimsizlik	0	2	2	1	0	1
Ders Programı	17	15	32	1	0	1
Ders Sorumlusunun Niteliği	15	23	38	2	1	3
Ders Sorumlusunun Öğrenciye Yaklaşımı	0	0	0	0	1	1
Dersin Çekiciliği	15	17	32	1	1	2
Dersin Niteliği	0	7	7	0	0	0
Dersten Verim Alamama	5	7	12	1	1	2
Sınavların Geçersizliği	0	1	1	1	0	1
Toplam	182	222	404	17	7	24

Devamsızlık yapma nedenlerine ilişkin görüşlere göre öğretim üyeleri derse devamsızlık nedenlerine ilişkin *dersin çekiciliği* ve *dersin sorumlusunun niteliği* görüşlerini vurgulamışlardır. Erkek öğrenciler en çok devamsızlık nedenlerini *uyku düzensizliği* ve *sağlık sorunları* olarak görürken; kadın öğrenciler *kişisel problemler*, *sağlık sorunları* ve *ders sorumlusunun niteliği* olarak ifade etmişlerdir. Öğretim üyelerine göre öne çıkan neden dersin içeriğinin öğrencilere faydası ve

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

öğretim üyesinin dersini nitelikli anlatma şekli olurken, öğrenciler devamsızlık nedenlerini çoğunlukla kişisel problemlerle açıklamaktadır.

Tablo 9. Sınıflara Göre Devamsızlık Nedenlerine İlişkin Görüşler

Devamsızlık Nedenleri	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	Toplam
	f	f	f	f	f
Hava Durumu	5	6	2	2	15
Ulaşım	9	1	3	2	15
Aile Ziyareti	9	4	4	8	25
Arkadaş Ortamı	6	2	4	2	14
Bireysel Öğrenme	7	2	0	3	12
Çalışma Hayatı	0	0	2	2	4
Ders Çalışma	5	0	6	16	27
Dersi Önemsizleme	3	1	1	2	7
Etkinlik Katılımı	0	0	3	1	4
Geç Kalmak	5	0	1	2	8
Kişisel Problemler	9	10	10	14	43
Sağlık Sorunları	13	7	7	18	45
Sorumsuzluk	5	5	3	6	19
Denetimsizlik	0	0	0	2	2
Ders Programı	13	6	4	9	32
Ders Sorumlusunun Niteliği	8	10	5	15	38
Dersin Çekiciliği	7	7	5	13	32
Dersin Niteliği	1	1	0	5	7
Dersten Verim Alamama	1	3	2	6	12
Sınavların Geçersizliği	0	0	0	1	1
Toplam	106	65	62	129	362

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre bazı kategorilere ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde, *birinci sınıf* öğrencilerinin *ulaşım*, *bireysel öğrenme*, *dersi önemsememe*, *geç kalmak*, *ders programı* gibi nedenlerin yüksek yüzde ile bir devamsızlık nedeni olarak gördükleri görülmektedir. İkinci sınıf öğrencileri *hava durumu* nedenini en yüksek yüzde ile belirtmişlerdir. Üçüncü sınıf öğrencileri *çalışma hayatı* ve *etkinliklere katılım* nedenlerini ön plana çıkarmaktadırlar. Dördüncü sınıflarda ise ön plana çıkan nedenlere bakıldığında, *ders çalışma*, *denetimsizlik*, *dersin çekiciliği*, *ders sorumlusunun niteliği*, *dersin niteliği* görüşleri daha çok vurgulanmıştır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin devamsızlığa ilişkin görüşlerinin öğretim üyelerinin görüşleri ile benzerlik gösterdiğini ve dersin niteliği ve çekiciliği ile daha çok ilişkilendirildiğini söylemek mümkündür. Görüldüğü üzere sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin devamsızlık nedenleri daha çok eğitimsel içeriklidir.

Devamsızlığın nedenlerine ilişkin bazı öğrenci görüşleri şöyledir.

Derse girip hiçbir şey anlamamak. Hocanın slaytın aynısını okuması. Bahar ayları. Memlekete gitmek.(Ö9)

Derse gireceğimiz vakitte kendimizin oturup çalışması.(Ö132)

Ben hoca iyi anlatmıyorsa devamsızlık yapıyorum.(58)

Hasta ve kendimi iyi hissetmediğim zamanlarda gelmem. Çevremdeki arkadaşlar genelde memlekete gidiyor. O yüzden gelmiyorlar.(Ö72)

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Bilgisayara başında fazla zaman geçirmek ve geç uyanmak. Bu nedenle de sabah derse yetişememek. Otobüsü kaçırmak.(Ö121)

Kışın ulaşım, otobüslerin doluluk nedeniyle yolcu almaması, gece geç uyuyup sabah erken saatlerde kalkma problemi, kahvaltı yapma gibi kişisel problemler.(Ö21)

Öncelikle Sivas'ta Özel Belediye Halk Otobüslerinin doluluğu nedeniyle ne kadar durağa gitsek de otobüslerin %90'ı dolu geldiği için binememekteyiz. Bu yüzden derslere geç kalmaktayız. Ayrıca yurtlardaki gençliğin sohbetle, eğlenceyle birlikte geç yatmaları ve uyku düzeni adına bu yaşlarda oturmuş bir olgunun bulunmaması.(Ö26)

Devamsızlığın nedenlerine ilişkin bazı öğretim üyesi görüşleri ise şöyledir.

Öğrencilere ortam sunulmuyor. Öğrencilerin ciddi problemleri olabiliyor. Öğrencilerle hoca arasındaki iletişim kopukluğu var. Öğrenciler medyayı yanlış kullandıkları ve onun için derslere gelemiyorlar. Telefon, internet, tv nitelsiz kullanılıyor. Ders anlatım tarzı etkili oluyor.(ÖÜ37)

Üniversite hayatının serbestliği. Aileden uzaklaşmanın vermiş olduğu rahavet. Kız arkadaşlığı. Gezme merakı. Uykuyu çok sevme. (ÖÜ20)

Bana göre devamsızlık yapma nedenlerinin başında öğrencinin derse karşı ilgisinin olmaması gelir. Bunun da arkasında yatan sebep genellikle hocanın performansını beğenmemesi veya konuyu anlayamamasıdır.(ÖÜ27)

Hoca sadece slaytını okuyorsa öğrenci gelmiyor. Öğrenciye hayattan şeyler katınca tartışınca derse daha çok seviliyor. Öğrenci kendisine faydalı olduğuna inanıyorsa derse katılıyor. (ÖÜ41)

Devamsızlığın Önlenmesine İlişkin Öneriler

Öğretim üyesi ve öğrencilerin devamsızlığın önlenmesine ilişkin görüşleri ve sınıf düzeyine göre dağılımları Tablo 10 ve Tablo 11'de verilmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Tablo 10. Öğretim Üyesi Ve Öğrencilerin Devamsızlık Önlemlerine İlişkin Görüşleri

Devamsızlık Önlemleri	Öğrenci			Öğretim Üyesi		
	E	K	Toplam	E	K	Toplam
	f	f	f	f	f	f
Bilinçlendirme	8	10	18	3	1	4
Cezalandırma	3	5	8	1	0	1
Denetim	5	10	15	1	0	1
Ders Programlarının Düzenlenmesi	12	17	29	1	0	1
Eğitim Niteliğinin Artırılması	22	36	58	5	2	7
Anlatımın Niteliği	10	16	26	2	1	3
Ders Hocasını Seçme	0	2	2	0	0	0
Ders Sorumlusunun Öğrenciye Yaklaşımı	4	6	10	1	1	2
Dersin Çekiciliği	11	19	30	2	0	2
Not ile Teşvik	3	2	5	1	0	1
Ödev ve Sorumluluk Verilmesi	0	2	2	2	1	3
Öğretme Yöntemi	3	10	13	2	2	4
Sosyal Aktivitelerin Artırılması	2	1	3	0	0	0
Ulaşım İmkanlarının Artırılması	1	5	6	0	0	0
Toplam	84	141	225	21	8	29

Kadın öğrenciler Tablo 10'da yer alan kategoriler içerisinde *not ile teşvik* kategorisi dışında bütün kategorilerde daha fazla görüş belirtmişlerdir. Öğretim üyeleri ise devamsızlık önlemlerine ilişkin görüşleri *eğitim niteliğinin artırılması*, *bilinçlendirme*, *öğretme yöntemi*, *anlatımın niteliği*, *ders sorumlusunun öğrenciye yaklaşımı*, *dersin çekiciliği* ve *sorumluluk verilmesi* kategorilerinde toplanmıştır. Bu kategorilerden en yüksek frekansı *eğitim niteliğinin artırılması* almıştır. Benzer bir şekilde öğrenciler de en yüksek frekansla *eğitim niteliğinin artırılması* görüşünü benimsedikleri görülmektedir.

Tablo 11. Sınıflara Göre Devamsızlık Önlemlerine İlişkin Görüşler

Devamsızlık Önlemleri	1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	Toplam
	f	f	f	f	f
Bilinçlendirme	6	1	2	9	18
Cezalandırma	3	1	0	4	8
Denetim	1	3	4	7	15
Ders Programlarının Düzenlenmesi	13	5	5	6	29
Eğitim Niteliğinin Artırılması	11	12	12	23	58
Anlatımın Niteliği	6	4	5	11	26
Ders Hocasını Seçme	0	2	0	0	2
Ders Sorumlusunun Öğrenciye Yaklaşımı	2	2	2	4	10
Dersin Çekiciliği	5	5	6	14	30
Not ile Teşvik	0	0	2	3	5
Ödev ve Sorumluluk Verilmesi	0	0	0	2	2
Öğretme Yöntemi	2	1	1	9	13
Sosyal Aktivitelerin Artırılması	2	0	1	0	3
Ulaşım İmkanlarının Artırılması	6	0	0	0	6
Toplam	57	36	40	92	225

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Sınıf düzeylerine göre dördüncü sınıf öğrencilerinin en yüksek frekansla öğrencilerine *egitim niteliğinin artırılması, dersin çekiciliği, öğretme yöntemi ve bilinçlendirme* yargılarını vurguladıkları görülmektedir. Kategorilerin çoğunluğunda dördüncü sınıf öğrencileri daha fazla frekansla devamsızlığa ilişkin önlemler önermişlerdir. Birinci sınıf öğrencileri *ders programlarının düzenlenmesi ve eğitim niteliğinin artırılması* görüşlerini daha çok vurgulamışlardır. İkinci sınıf öğrencileri ise diğer sınıflardan farklı olarak *ders hocasını seçme* konusuna vurgu yapmışlardır. Öğrenci görüşleri sınıflar düzeyinde incelendiğinde dördüncü sınıf öğrencilerinin hemen hemen her kategoride diğer sınıflara göre daha yüksek frekansa sahip olmaları üniversite eğitimlerindeki tecrübe ile açıklanabilir.

Devamsızlığın önlenmesine ilişkin bazı öğrenci görüşleri şöyledir.

Dersler birazda geç başlayabilir. Hocalarımız ders anlatımını daha akıcı yapabilirler. Belediye ile görüşülerek derslerin yoğun olduğu saatlerde minibüs sayıları artırılmalı.(Ö78)

Derslerin daha ileri bir saate alınması. Örneğin 8:00değilde 10:00 11:00 gibi.(Ö16)

Devam zorunluluğu kaldırılmalı, insanlar bu kısıtlamadan kurtulmalıdırlar.(Ö148)

Dersler çekici hale getirilmeli ve insanlar öğrenmenin önemini fark etmeli.(Ö12)

Devamsızlığın önlenmesine ilişkin bazı öğretim üyesi görüşleri şöyledir.

Dersler öğrenciyi sıkmadan onun anlayacağı şekilde anlatılmalıdır. Çünkü öğrenci o dersi yapabildiğini görürse o derse olan ilgisi artar bu da başarıyı getirir.(ÖÜ23)

İyi bir denetim ile ve derse motive edici rehberlik dersleri verilerek bu iş halledilebilir.(ÖÜ17)

Dersin önemli olduğu hissettirilmeli derste öğrencileri çok sıkmamalı, öğrenciler hakaret gibi kırıcı davranışlardan kaçınmalı.(ÖÜ22)

Öğrenci hocayla kişisel bir problemi olduğunu düşünmemeli. Hoca öğrenci ilişkilerinin olumlu ve profesyonel çerçevede olmalıdır.(ÖÜ5)

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırmada devamsızlık olgusu öğretim üyesi ve öğrenci bakış açısıyla irdelenerek, devamsızlık uygulamalarının içeriği, devamsızlığa ilişkin nedenler ve devamsızlığın önlenmesi için alınması gereken öneriler betimlenmiştir.

Öğretim üyesi ve öğrencilerin görüşlerine göre devamın önemine ilişkin görüşlerin daha yüksek frekansla ifade edildiği görülmüştür. Öğretim üyeleri devamsızlık olgusunun anlamını *başarısızlık nedeni* olarak tanımlarken, öğrenciler devamsızlık olgusunun anlamını *öğrencinin tercihi ve (zorunluluğu) kaldırılması gereken durum* olarak ifade etmişlerdir. Öğretim üyelerinin görüşleri ile öğrencilerin görüşleri arasında benzerlik görülmemektedirler. Öğrenciler devamsızlığı bir tercih olarak görerek eğitim ve öğretim için gerekli bir olgu olarak görmemişlerdir. Baxter, Royer, Hardin, Guinn ve Devlin'in (2010) ve Andrietti, D'Addazio ve Gomez (2008) yaptıkları araştırmalarda "devamsızlık ile öğrenci başarısı arasında negatif bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır." Öğretim üyelerinin görüşleri bu araştırma sonuçları ile benzerlik içermektedir. Öğretim üyeleri de devamsızlığı başarısızlık nedeni olarak görmekteydiler. Öğrenciler

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

devamsızlık olgusunu *tercih nedenine kaldırılması gereken durum* olarak ifade ederek derse devam etmeyi önemsemediklerini göstermişlerdir. Öğretim üyelerinin görüşleri incelendiğinde en yüksek frekansı *başarısızlık nedenigörüşü* almasına rağmen öğretim üyeleri de öğrencilerle benzer şekilde devamsızlığı *öğrencinin tercihi* (f=6) ve *kaldırılması gereken durum* (f=5) olarak ifade etmişlerdir. Bu sonuçlar öğrenciler gibi bazı öğretim üyelerinin de devamsızlık uygulamasını doğru bulmadıklarını göstermektedir. Ancak özellikle öğretim üyesi görüşlerinin *başarısızlık nedeni* ve *zorunluluk* gibi kategorilerde topladığı görülmektedir. Sonuçlar genel olarak karşılaştırıldığında öğrenciler ve öğretim üyeleri *derse devamı* önemli bir olgu olarak kabul ederken tercihe bırakılması gereken bir durum olması gerektiğinin de altını çizmişlerdir. Reid (2006); Kearney (2008); Chan, Shum&Wright (1997)ve Pehlivan da (2011) devamsızlık davranışlarını öğrencilerin başarısını olumsuz olarak etkileyen bir problem olarak ifade etmişlerdir.

Sınıf düzeylerine göre *devamsızlığın önemine* ilişkin görüşlerin (f=103) *devam önemli değildir* ve *duruma göre değişir* kategorilerinden daha yüksek frekansla vurgulandığı görülmektedir. Devamsızlık olgusunun anlamına ilişkin görüşlerin sınıflara göre dağılımına bakıldığında dördüncü sınıf öğrencileri *zorunluluk* ve *öğrencinin tercihi* olarak ifade etmişlerdir. Daha sonra bu frekansları *kaldırılması gereken durum* ve *yasal hak* ifadeleri ile yine dördüncü sınıf öğrencilerinin görüşleri izlemiştir. Söz konusu durumlara dördüncü sınıf öğrencilerinin daha fazla işaret etmesi onların deneyimleri ile ilişkilendirilebilir. Bir bütün olarak bakıldığında devamsızlık anlamı *zorunluluk*, *kaldırılması gereken durumlar* olarak ifade edilen görüşlerle karşılaştırıldığında öğrencilerin devamın önemliliğine ilişkin görüşleriyle karşıtlık içerdiği görülmektedir. Öğrenciler bir yandan devamın önemine ilişkin olumlu görüşlerini ifade ederken diğer yandan kaldırılmasını istemektedirler. Birinci ve dördüncü sınıfların devamın önemine ilişkin görüşlerinin daha yüksek frekansa sahip olduğu görülmektedir. Sınıflar açısından birinci sınıfların derse devamı alışma evresinde olduklarından kaygı düzeyleriyle ilişkilendirilebilirken, dördüncü sınıfların en yüksek frekansa sahip olması derse devam etme konusunda bilinçlendiklerinin göstergesi olarak kabul edilebilir. Kinder, vd.'e göre (1996) öğrencilerin sınıflarında devamın kontrolünün düşük olması, sınıfta ilişki ve iletişim bağlamının yetersizliği, öğrencilerin öğrenme sürecinde yaşadıkları zorluklar onların devamsızlık davranışlarını etkilemektedir (Reid, 2006). Bu durum özellikle birinci sınıf öğrencilerinde daha fazla görülmesi mümkündür. Çünkü okula uyum süreci içerisinde öğrenciler sınıf ortamı ve ilişkileri düzeyindeki sorunları onların derslere devamlarını etkileyebilir.

Devamsızlık uygulamalarının içeriğine ilişkin görüşlere göre, öğrenciler devamsızlık uygulamalarının içeriğini *denetleyici*, *baskıcı* ve *değişken* olarak ifade etmişlerdir. Öğretim üyeleri ise devamsızlık uygulamalarını *denetleyici* ve *hoşgörülü* olarak ifade etmişlerdir. Sınıf düzeylerine göre *hoşgörü* ve *denetleyici* kategorileri dışında bütün kategorilerde dördüncü sınıf öğrencileri daha yüksek frekansla görüş belirtmişlerdir. Öğrenci ve öğretim üyelerinin görüşleri arasında karşıtlık söz konusudur. Öğrenciler öğretim üyelerinin görüşlerini katı bulmaktadırlar. Oysa öğretim üyeleri devamsızlık konusunda daha esnek olduklarını ifade etmişlerdir. Öğrenci görüşlerine göre devamsızlık uygulamalarının içeriğine göre görüşlerden en yüksek frekansı denetleyici (f=49) kategorisinin aldığı görülmektedir. Bu sonuç öğretim üyelerinin devam takip işlerini yaptıkları ve devama uygulama düzeyinde de önem verdiklerini göstermektedir. Zaten öğretim üyeleri de devamsızlık uygulamalarının içeriğini daha yüksek frekansla denetleyici (f=5) ve hoşgörülü (f=5) olarak ifade etmişlerdir. Öğrenci ve öğretim üyelerinin görüşleri karşılaştırıldığında her iki tarafında devamsızlık uygulamalarına ilişkin görüşlerinin en yüksek frekansları denetleyici (öğrenci f=49; öğretim üyesi f=5) kategorilerinde kesişmektedir. Sonuçlar devamsızlık uygulamalarının öğretim üyeleri açısından denetleyici olduğunu, öğrencilerinde uygulamaları denetleyici bulduklarını göstermektedir. Sınıf düzeylerine göre dördüncü sınıf öğrencileri en yüksek frekansla devamsızlık uygulamalarının içeriğini baskıcı (f=19) ve denetleyici (f=16) olarak ifade etmişlerdir. Willems, Cosnefroy ve Lecigne (2011) öğrencilerin okuldaki uygulamaların

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

adaletine inanmama ve okullarına ilişkin memnuniyetsizlik onların devamsızlık davranışlarıyla doğrudan ilişkili olduğunu vurgulamaktadırlar. Willems, Cosnefroy ve Lecigne (2011) görüşleri ile karşılaştırıldığında bu araştırma sonucunda da öğretim üyesi ve öğrencilerin *denetleyici* bir devamsızlık uygulamasına vurgu yaptıkları görülmektedir. Denetleyicilik öğrenciler açısından fazla sorun yaratmasa da öğrencilerin öğretim üyesi davranışlarını *baskıcı* olarak değerlendirmeleri öğrencilerin derslere karşı isteksiz ve memnuniyetsizliğini artırabilmektedir.

Öğrencilerin görüşlerine göre devamsızlık nedenleri *sağlık sorunları, kişisel problemler, uyku düzensizliği, ders sorumlusunun niteliği, dersin çekiciliği, ders çalışmak için* şeklinde sıralanmaktadır. En yüksek frekansı sağlık sorunları ve uyku düzensizliği kategorileri almaktadır. Öğretim üyeleri ise öğrencilerin devamsızlık nedenlerini en yüksek frekansla *ders sorumlusunun niteliği* (f=3) olarak ifade etmişlerdir. Öğrenci görüşleri ile öğretim üyesi görüşleri *ders sorumlusunun niteliği* kategorisinde benzerlik gösterirken, öğrencilere daha çok *sağlık sorunları ve uyku düzensizliği* gibi okul dışı nedenleri devamsızlık nedeni olarak ifade etmişlerdir. Sınıf düzeylerine göre devamsızlık nedenlerine bakıldığında ise birincive ikinci sınıf öğrencileri daha yüksek frekansla *ulaşım, aile ziyareti, arkadaş ortamı, dersi önemsememe ve bireysel öğrenme* gibi konulara dikkat çekmektedirler. Ancak üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri *çalışma hayatı, ders çalışma, etkinliklere katılma, dersin çekiciliği, dersten verim alamama* gibi daha çok akademik kaygılara dayalı nedenler ileri sürdükleri görülmektedir. Aynı zamanda son sınıf olmaları nedeniyle dördüncü sınıflarda ders çalışma yoğunlukları da devamsızlık davranışlarına yansımaktadır. Ingul, Klöchner, Silverman ve Nordahl'ın (2011) yaptıkları araştırmada sağlık koşulları, ailenin işi ve okul çevresi devamsızlıkla doğrudan ilişkili bulunmuştur. Özellikle sağlık sorunları bu çalışmada da vurgulanan bir devamsızlık nedeni olarak en yüksek frekansla ifade edilmiştir. İkinci sırada yer alan kişisel problemlerde devamsızlık için önemli bir etken olarak kabul edilmektedir. Bell, Rosen ve Dynlacht'a göre (1994)değişik araştırmalarda kişisel problemler ve çocukların anti sosyal davranışları devamsızlığı artıran unsurlar olarak tespit edilmiştir. Kinder, Wakefield ve Wilkin (1996) ilkökul çağındaki çocukların okula devamsızlık nedenlerini arkadaş ve akran etkisi, öğretmenlerle ilişkiler, programın içeriği, ailenin tutumu, okul malına zarar verme ve sınıf içi öğrenme zorlukları şeklinde sıralamışlardır (Nair, 2010). Bu çalışma ile karşılaştırıldığında küçük yaşlardan başlayarak akran ve arkadaş etkisinin öğrenci devamsızlığı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu söylemek mümkündür. Öğrencilerin devamsızlık nedenlerine ilişkin görüşleri öncelikli olarak *sağlık sorunları, uyku düzensizliği ve kişisel problemler* gibi okul dışı nedenler olarak ifade edilmekle birlikte öğrencilerin *ders programı, ders sorumlusunun niteliği, dersin çekiciliği* gibi akademik kaygıyı ön plana çıkaran nedenleri de ifade ettikleri görülmüştür. Bu durum öğrencilerin öğretim üyelerinden derslerine ilişkin derslerin etkili ve çekici anlatılmasına ilişkin beklenti içerisinde olduklarını göstermektedir. Pehlivan'ın (2011) yaptığı araştırma sonuçlarında da öğrencilerin aile ve kişisel sorunları okula devamsızlık yapmalarında önemli bir neden olarak görülmüştür. Gökyer (2012) de ortaöğretim okullarında yapmış olduğu araştırmada öğrenci devamsızlıklarının öğretmenlerden, kendilerinden ve okuldan kaynaklandığı sonucuna ulaşmıştır. Öğrenciler, kendilerinden kaynaklanan devamsızlıklara, sağlıklarının bozuk olması ve sabahları uyanamamaları ya da okula geç kalmalarının nedeni olduğunu belirtmişlerdir. Bu çalışmada ise üniversite öğrencileri de benzer bir şekilde uyku düzensizliği ve sağlık sorunlarını devamsızlık nedeni olarak belirtmişlerdir.

Öğretim üyesi ve öğrencilerin görüşlerine göre devamsızlığın önlenmesine ilişkin öneriler öğrenciler tarafından şu kategorilerde toplanmıştır: Eğitim niteliğinin artırılması, ders programlarının düzenlenmesi, dersin çekiciliği, anlatımın niteliği ve bilinçlendirme. Öğretim üyeleri ise *egitim niteliğinin artırılması, bilinçlendirme, öğretme yöntemleri, anlatımın niteliği, ödev ve sorumluluklar* verme şeklinde devamsızlık nedenlerini ifade etmektedirler. Sınıf düzeylerine göre ise görüşlerin yoğunluğu birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri arasında dağılmaktadır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

Dördüncü sınıf öğrencilerinin görüşleri eğitimin niteliğinin artırılması, dersin çekiciliği, anlatımın niteliği kategorileri altında toplanırken, birinci sınıf öğrencilerinin görüşleri daha çok ders programlarının düzenlenmesi, eğitim niteliğinin artırılması, ulaşım imkanlarının artırılması kategorilerinde yoğunlaşmaktadır. İkinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin görüşlerinde birinci ve dördüncü sınıflara göre dikkat çekici bir kategoride frekans yoğunluğu görülmemektedir. Özellikle sınıf düzeyi yükseldikçe eğitimin niteliği ve dersin çekiciliğine ilişkin görüşlerin frekansları da yükselmektedir. Dördüncü sınıf öğrencileri öğrenme ve öğretme etkinliklerinin niteliğini ön plana çıkarırken birinci sınıf öğrencileri eğitimin niteliğine ilişkin vurgu yapmakla birlikte daha çok sosyal ve fiziksel durumlara ilişkin iyileştirmeler istemektedirler. Bütün sınıfların toplamında en yüksek frekansı eğitimin niteliğinin artırılması (f=58) kategorisi almıştır. Bu kategoriye dersin çekiciliği (f=30), ders programlarının düzenlenmesi (f=29) ve anlatımın niteliği (f=26) almıştır. Bu sonuçlar öğrencilerin eğitimin kalitesi ile devamsızlık oranları arasında negatif bir ilişki olacağına işaret etmektedir. Atkinson, vd.'e göre (2000) devamsızlığı önlemede, okulda düzeyli ve nitelikli bir hizmet vermeyi garanti altına almak, devamsızlığı önleyici stratejileri öğretmen ve öğrencilerin hepsini içine alacak düzenlemelerle gerçekleştirmek, öğrenciler için devamsızlığa ilişkin hedefler belirlemek, hoş gitmeyen davranışlar için önlemlerin neler olacağını önceden belirlemek (Reid, 2006) okulda alınması gereken önlemlerdir. Bu araştırma sonuçlarında da eğitimin niteliğinin artırılması Atkinson, vd.'nin (2000) çalışmasının sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Reid (2010) *Finding strategic solutions to reduce truancy* adlı araştırmasında devamsızlığı önlemeye yönelik çok boyutlu çözüm önerileri ileri sürmüştür. Bu öneriler bireysel, yerel ve toplumsal düzeyde alınması gereken önlemleri içermektedir. Aileler, okullar, yerel toplum örgütleri, gençler, politikacılar birlikte devamsızlığa ilişkin kuralları belirlemelidirler. Bunun için öğrenciler okula gelmeye, derslere katılmaya ve okulda kendilerini güvende hissetmeye inandırılmalıdır. Özellikle de programlar öğrencilerin akademik ve mesleki beklentilerine uygun hale getirilmelidir. Kablan'ın (2009) da üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada derslere devam ile öğrenci başarısı arasında olumlu bir ilişki olduğu görülmüştür. Bulgular devam arttıkça akademik başarının da arttığı yönündedir. Derslere devam akademik başarının anlamlı bir yordayıcısıdır. Başarıya ilişkin toplam varyansın %20'si öğrencinin devamı ile açıklanmaktadır. Ancak devamın başarıya etki eden tek değişken olmadığı fakat önemli ölçüde etkisi olduğu söylenebilir. Thatcher, Fridjhan ve Cockcroft (2007) dederse devamın akademik başarının en iyi göstergesi olduğunu ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlardan hareketle şu önerilerde bulunabilir: Derse devam önemli bir olgu olarak kabul edilmekle birlikte önemli bir etken olarak eğitim sürecinin niteliğinin artırılmasına yönelik fakülteler ve bölümler düzeyinde biçimsel olmayan etkili bir denetim sistemi geliştirilmelidir. Derslerin çekici ve anlamlı sunularının yapılabilmesi için teknoloji kullanımı özendirilmeli ve teknoloji destekli ders sunum sistemleri üniversite dersliklerine kazandırılmalıdır. Öğretim üyelerinin öğrenme ve öğretme yöntemleri konusunda eğitilmeleri için fakülteler düzeyinde kurum içi eğitici çalışmalara yer verilmelidir. Öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımı sağlayacak ödev ve sorumluluklar verilmelidir. Dersler öğrenci merkezli olarak öğrencilerin derse katılımlarının artırılacağı araştırma projeleri ve sunumlarına sıklıkla yer verilmelidir.

KAYNAKÇA

ABAZAOĞLU, İ. (2014). Dünyada öğretmen yetiştirme programları ve öğretmenlere yönelik mesleki gelişim uygulamaları. *TURKISH STUDIES -International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, 9 (5), 1-46. Doi Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.6585>.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

- ALTONKURT, Y. (2008) Öğrenci Devamsızlıklarının Nedenleri ve Devamsızlığın Akademik Başarıya Olan Etkisi, *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, 129-142.
- ANDRIETTİ, V., D'ADDAZIO, R. and GOMEZ, C.V. (2008). Class attendance and academic performance among Spanish economic students. Working Paper 09-61 Departamento de Economía Economic Series (38) <http://www.eco.uc3m.es/temp/09-61-38.pdf> adlı internet sitesinde 13/05/2013 tarihinde alıntılanmıştır.
- ARABACI, İ. ve NAMLI, A. (2014). Dershanelerin kapatılması sürecinin yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 9 (11), 31-48. DoiNumber :<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.6715>.
- AUSTİN, W.A. (2012) The Effects of Alcohol Use on High School Absenteeism, *The American Economist*, 57 (2) 238-252.
- AUSTİN, W.A. and TOTARO, M.W. (2011) Gender Differences in the Effects of Internet Usage on High School Absenteeism, *Journal of Socio-Economics*, 40(2) 192-198.
- BAXTER, S.D., ROYER, J.A., HARDİN, J.W., GUINN, C.H. and DEVLİN, K.M. (2011) The Relationship of School Absenteeism With Body Mass Index, Academic Achievement, and Socioeconomic Status Among Fourth-Grade Children, *Journal of School Health*, 81 (7) 417-423.
- BELL, A.J., ROSEN, L.A. and DYNLACHT, D. (1994). Truancy Intervention. *Journal of Research and Development in Education*, 27, 203-211.
- BİLGİN, N. (2006). *Sosyal bilimlerde içerik analizi teknikler ve örnek çalışmalar*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- CHAN, K. C., SHUM, C. and WRIGHT, D. J. (1997). Class attendance and student performance in principles of finance. *Financial Practice and Education*, 7, 58-65.
- COHEN, L., MANION, L. and MORRISON, K. (2005). *Research methods in education*. (5.Ed.). London: RoutledgeFalmer.
- ÇEVİK, M. (2014). Kültürel değişim, gelenek ve Türk halk hikayeciliği. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9 (12), 113-123. DoiNumber :<http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7482>
- GÖKYER, N. (2012). Ortaöğretim okullarında devamsızlık nedenlerine ilişkin öğrenci görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 20(3), 913-938.
- INGUL, M., KLÖCNER, C.A., SILVERMAN, W.K. and NORDAHL, H.M. (2011). Adolescent school absenteeism: modelling social and individual risk factors. *Child and Adolescent Mental Health*, doi: 10.1111/j.1475-3588.2011.00615.x
- ISSA, M.H., RANKİN, J.H., ATTALA, M. and CHRISTIAN, A.J. (2011) Absenteeism, Performance and Occupant Satisfaction with the Indoor Environment of Green Toronto Schools, *Indoor Built Environ*, 1-13.
- KABLAN, Z. (2009). Öğretmen adaylarının derse devamının öğrenme başarısına etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1 (25), 22-32.
- KADI, Z. (2000). *Adana İli Merkezindeki İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Sürekli Devamsızlık Nedenleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi; İnönü Üniversitesi, Malatya. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- KEARNEY, C. A. (2008). An interdisciplinary model of school absenteeism in youth to inform Professional practice and public policy. *Educational Psychology Review*, 20, 257–282.
- KEARNEY, C. A. And SİLVERMAN, W. K. (1990) A preliminary Analysis of a Functional Model of Assessment and Treatment for School Refusal Behavior. *Behavior Modification*.1, 340-366.
- LOUNSBURY, J.W., STEEL, R.P., LOVELAND, J.M. and GIBSON, L.W. (2003) An Investigation of Personality Traits in Relation to Adolescent School Absenteeism, *Journal of Youth and Adolescence*, 33 (5) 457–466.
- LUCAS, O., BİLİ, P.K., SULO, T., KETER, B., YANO, E.M. and KOSKEY, N. (2012) School Principal's Leadership Style: A Factor Affecting Staff Absenteeism in Secondary Schools, *Journal of Emerging Trends in Educational Research and Policy Studies (JETERAPS)*, 3 (4), 444-446.
- NAİR, M. (2010). School Absenteeism among children. *Indian Pediatrics*, 47 (17), 921-922.
- ÖZKANAL, Ü. ve ARIKAN, N. (2011). The Relation between Success and Absenteeism at Esogü English Preparatory School, *Journal of Language Teaching and Research*, 2(1) 68-72.
- PEHLİVAN, Z. (2011). Absenteeism at state high schools and related school management policies in Turkey. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, 3121–3126.
- PRITCHARD, C. and WILLIAMS, R. (2001) A three-year comparative longitudinal study of a school based social work family service to reduce truancy, delinquency and school exclusions, *Journal of Social Welfare and Family Law*, 23 (1), 23–43.
- RAPPAPORT, E.B., DASKALAKİS, C. and ANDREL, J. (2011) Obesity and Other Predictors of Absenteeism in Philadelphia School Children, *Journal of School Health*, 81 (6) 341-344.
- REİD, K. (2006). The Causes, Views and Traits of School Absenteeism and Truancy: An Analytical Review.
http://www.redorbit.com/news/education/396422/the_causes_views_and_traits_of_school_absenteeism_and_truancy/ internet sitesinden 12/05/2013 tarihinde alıntılanmıştır.
- REİD, K. (2010). Finding Strategic Solutions to Reduce Truancy. *Research in Education*, 84 (1), 1-18.
- SCARPA, E. (1978) The Relationship Between Absenteeism and Achievement in Reading and Mathematics Among Secondary School Senior, Master Thesis, Southern Connecticut State College, United State.
- SİLVERMAN, D. (2006). *Interpreting qualitative data* (3.Ed.). London: Sage.
- STOLL, P. (1990). Absent pupils who are Officially Present. *Education Today*, 40 (3), 22-25.
- THATCHER, A., FRİDJHAN, P. and COCKCROFT, K. (2007). The Relationship between lecture attendance and academic performance in an undergraduate psychology class. *South African Journal of Psychology*, 37(3), 656-660.
<http://sap.sagepub.com/content/37/3/656.abstract> adlı internet sitesinden 13/05/2013 tarihinde alıntılanmıştır.
- UĞURLU, C.T., KOÇ, C., USTA SAYIN, H.G. ve ŞİMŞEK, A.S. (2012). Faculty of education students' views on absence attitudes. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 3401-3408.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

YILDIRIM, A. veŞİMSEK, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

UĞURLU, C.T., USTA, H.G., ŞİMŞEK, A.S., Yükseköğretimde Devamsızlık Olgusu ve Nedenlerine İlişkin Öğretim Üyeleri ve Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri, *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/3 Winter 2015, p. 1009-1030, ISSN: 1308-2140, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7915>, ANKARA-TURKEY

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 10/3 Winter 2015

